

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIE-644/11-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Speciální základní škola, mateřská škola a praktická škola Moravská Třebová
Sídlo:	Komenského 287, Moravská Třebová, 571 01
IČ:	62 033 034
Identifikátor:	600 024 474
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	PaedDr. Pavlínou Baslerovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Pardubický kraj
Místo inspekční činnosti:	Komenského 287, Moravská Třebová, 571 01
Termín inspekční činnosti:	2., 3. a 5. květen 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zaměřená zejména na:

- zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného podle příslušného vzdělávacího programu pro obor vzdělání 79-01-B/01 Základní škola speciální,
- zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (dále ŠVP) a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální (dále RVP ZŠS).

Aktuální stav školy

Speciální základní škola, mateřská škola a praktická škola Moravská Třebová (dále škola) vykonává činnost základní školy s kapacitou 186 žáků, střední školy s kapacitou 24 žáci, školní družiny s kapacitou 44 žáci a mateřské školy s kapacitou 30 dětí. Škola má celkem 9 součástí: základní školu praktickou (ZŠP), základní školu speciální (ZŠS), praktickou školu, internát, školní družinu, speciálně pedagogické centrum, školní jídelnu a školní jídelnu-výdejnu. Část z nich je umístěna na odloučených pracovištích v ulicích Nová 1337 a 9. května 553 a 531.

V tomto školním roce plní v ZŠS povinnou školní docházku 20 žáků. Někteří z nich navštěvují školní družinu. Žádný ze žáků, kteří mají úspěšně splněnou povinnou školní docházku, nepokračuje v povinném školním vzdělávání. Jednomu žákovi, na žádost zákonného zástupce, ředitelka školy povolila pokračování ve vzdělávání do dosažení 20 let věku (§ 55 odst. 2 školského zákona) - plní 7. rok povinného vzdělávání v desetiletém vzdělávacím programu.

Všechny čtyři třídy ZŠS jsou umístěny v hlavní budově v Komenského ulici, kde je zajištěn bezbariérový přístup včetně 1. podlaží. K výraznému zlepšení materiálně technických podmínek ZŠS přispěje od příštího školního roku otevření nové budovy internátu s výtahem a kvalitně vybavenými odbornými učebnami pro běžnou výuku všech žáků školy.

ZŠS poskytuje základy vzdělání žákům se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a žákům s autismem.

Pilotně je od 1. 9. 2008 ověřován ŠVP ZŠS. Dle ŠVP jsou vzdělávání žáci všech ročníků ZŠS. Výuka jednoho žáka probíhá podle individuálního vzdělávacího plánu v souladu s § 18 školského zákona. Většině žáků byl vypracován tzv. osobní vzdělávací program. U jednoho žáka probíhá individuální vzdělávání v domácím prostředí pod vedením odborně kvalifikované učitelky (jedenkrát týdně).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola informuje o své činnosti různými zdroji. Vzdělávací nabídku i všechny aktivity školy prezentuje na školních internetových stránkách. Dále využívá stránek městského zpravodaje a regionální vysílání. Každoročně je vyhlášován zápis k povinné školní docházce. Do 1. ročníku ZŠS jsou žáci přijímáni spíše výjimečně, častěji dochází k přestupu žáka ze vzdělávacího programu ZŠP. Žáci jsou zařazováni na základě doporučení školských poradenských zařízení, příp. odborných lékařů, písemného souhlasu zákonných zástupců s přihlédnutím k reálným podmínkám a možnostem školy. Porušení rovného přístupu ke vzdělávání nebylo zjištěno.

Učební plány byly naplňovány v souladu s RVP ZŠS. Disponibilní hodiny škola věnuje převážně posílení hodinových dotací pracovní výchovy, estetické výchovy, psaní a zavedení předmětu terapie (muzikoterapie).

Organizace vzdělávání většinou respektovala (vyjma třídy s rehabilitačním programem) individuální potřeby žáků, míru jejich postižení a momentální zdravotní stav. Výuka probíhala v kmenových třídách a zčásti v odborných učebnách. Ve sledovaných hodinách převažovaly individuální aktivity žáků pod vedením učitelek a asistentek pedagoga. Žáci byli dle svých možností a na základě osobních vzdělávacích programů většinou vedeni k základním dovednostem a znalostem v psaní, čtení a počítání, k sebeobsluze, vzájemné pomoci, toleranci a osvojování hygienických návyků. Do výuky byly zařazeny aktivity relaxační, často s využitím her, stavebnic a skládaček. Činnosti žáků v rehabilitační třídě probíhaly pouze pod vedením asistentek pedagoga bez přítomnosti třídní učitelky. Aktivity byly podpořeny jednoduchými pomůckami, chyběla však odpovídající účinná rehabilitace pod vedením proškoleného odborníka. Rovněž využití kompenzačních a rehabilitačních pomůcek bylo minimální, sporadické bylo rozvíjení aktivní hybnosti žáků a využívání jejich pohybových schopností.

V hodinách byli žáci zpravidla průběžně motivováni pozitivním hodnocením, probíhalo osvojování kompetencí zejména v oblasti sociální, komunikativní a pracovní. Výuku vhodně doplňují celoškolní projekty a exkurze.

Oblast prevence sociálně patologických jevů, ochrany zdraví žáků a jejich bezpečnost je ve škole naplňována. Rizikové chování žáků ZŠS a jejich úrazovost se vyskytují v minimální míře, mj. jako důsledek stálé přítomnosti pedagogických pracovníků ve třídách i o přestávkách.

Většina absolventů ZŠS využívá možnosti pokračovat ve vzdělávání v praktické škole (součást školy). Pouze žáci velmi těžce zdravotně postižení zůstávají v domácí péči. Do stacionáře nebo chráněných dílen odcházejí absolventi až po ukončení praktické školy. Následující přehled zachycuje stav od školního roku 2005/2006.

Školní rok	Počet absolventů	Praktická škola	Stacionář	Domácí péče
2005/2006	0	0	0	0
2006/2007	0	0	0	0
2007/2008	4	4	0	0
2008/2009	3	2	0	1
2009/2010	6	3	0	3

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Žáci ZŠS mají k dispozici kmenové učebny, jejichž vybavení často neodpovídalo současným požadavkům pro výuku žáků s těžkým postižením, neposkytovalo moderní víceúčelové a funkční zázemí s relaxačním prostorem. Prostředí některých učeben bylo málo podnětné s neaktuální výzdobou. Místy chyběly základní didaktické pomůcky na osvojování základů psaní a počítání včetně nástrojů zrakové percepce. Pro výuku žáků sloužila rehabilitační a relaxační místnost vybavená bazénem s míčky a dalšími stimulačními pomůckami. Žáci mají k dispozici počítačovou učebnu, šicí dílnu, keramickou dílnu s pecí, televizní místnost s videem, cvičnou kuchyňku, školní dílnu, knihovnu a tělocvičnu. Pro přístup do 1. podlaží žáci se zdravotním oslabením a poruchou mobility používají pojízdnou plošinu, využívají bezbariérové WC a sprchu.

Školní budova se nachází na rozsáhlém pozemku, kde je vybudováno školní hřiště a dětský koutek s průlezkami. Součástí zahrady je školní pozemek a skleník sloužící zejména k výuce pěstitelských prací. Tyto prostory jsou využívány i pro relaxaci žáků.

Pedagogický sbor je tvořen učiteli různých věkových skupin. Podmínky odborné kvalifikace žádná ze čtyř třídních učitelek v ZŠS nesplňovala, odbornost speciálního pedagoga měla pouze jedna z vyučujících (druhý pedagog ve třídě). Ve třídách dále působily asistentky pedagoga a speciální pedagožka – logopedka. Všechny tři asistentky pedagoga jsou hrazeny z projektu ESF „Pomáháme“, který je spolufinancován evropskými sociálními fondy a státním rozpočtem ČR. Osobní asistence není ve škole zavedena. Ve ŠVP deklarovaní specialisté pro zdravotní tělesnou výchovu a odbornou zdravotní péči se ve škole v době inspekce nevyskytovali.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá podle stanoveného plánu. Pedagogičtí pracovníci se vzdělávají jednak formou seminářů a kurzů, někteří si zvyšují

kvalifikaci dálkovým studiem speciální pedagogiky na vysoké škole. Častá je forma vzdělávání celého pedagogického sboru s pozváním lektora přímo do školy.

ŠVP ZŠS integruje v jednotlivých kapitolách vzdělávání žáků s různou mírou a hloubkou postižení. Po formální stránce je zpracovaný v souladu s RVP ZŠS, na dílčí nedostatky bylo vedení školy upozorněno.

Ve vedení povinné dokumentace byly zjištěny nedostatky. Některé formální záležitosti byly v průběhu inspekční činnosti odstraněny. Obsahová forma dokumentů v některých případech neodpovídala typu školy – např. ve školním řádu jsou zakotveny povinnosti žáků, které žáci ZŠS vzhledem k jejich možnostem nemohou zcela plnit. Ředitelka školy se zaměřila zejména na projektovou činnost a aktivity vně činnosti školy, vlastní řízení školy však vykazovalo značné rezervy a dílčí nedostatky.

Školská rada plní povinnosti vyplývající z právních předpisů. Spolupráce s rodiči žáků je velmi úzká, s většinou z nich funguje každodenní kontakt při předávání žáků. Pravidelně jsou pořádány třídní schůzky a konzultační dny, rodiče mohou po domluvě s vyučujícími navštívit školu kdykoliv osobně, mají možnost zúčastnit se i výuky svého dítěte. Škola organizuje řadu společných akcí s účastí rodičů.

Široká je prezentace školy na veřejnosti (školní akademie, výchovné koncerty, jarmarky, besídky, vystoupení žáků pro důchodce). Osvědčily se inkluzivní akce s místními školami (základními, mateřskými, gymnázium). Přínosná je spolupráce se školami stejného typu v Pardubickém kraji. Škola úzce spolupracuje se sociálním odborem městského úřadu, s místními organizacemi.

Činnost školy je financována prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu a od zřizovatele. Dále škola rozšiřuje své možnosti rozvoje prostřednictvím sponzorů a realizací rozvojových projektů MŠMT a EU. Objem získaných finančních prostředků měl pozitivní finanční dopad mj. na možnost zapojit do vzdělávacího procesu ZŠS asistentky pedagoga, do materiálních podmínek výuky se však tento přínos zřetelně nepromítl.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost školy probíhá v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. V rámci prostorových možností školy je vytvářeno bezpečné prostředí, oblast bezpečnosti a prevence rizikového chování žáků je ošetřena. Úrazy a sociálně patologické jevy se v ZŠS vyskytují v minimální míře.

Na dobré úrovni probíhá spolupráce se zákonnými zástupci žáků, zřizovatelem, školami ve městě a dalšími subjekty. Široká je prezentace školy na veřejnosti. Realizovaná partnerství přispívají ke zvyšování prosperity školy.

Personální podmínky představují, zejména vzhledem k absenci odborné kvalifikovanosti třídních učitelek a zjištěnému stavu na místě, rizikový stav. Materiálně technické podmínky vykazovaly v době inspekce rezervy. Vedení školy podporuje vzdělávání pedagogických pracovníků školy, pro účinnou odbornou rehabilitaci žáků chybí přítomnost vyškoleného odborníka. Ředitelce se plně nedaří uplatnění školského managementu v praxi.

ŠVP ZŠS je zpracován v souladu se školským zákonem a RVP ZŠS, dílčí nedostatky byly vedení školy sděleny.

Ve vzdělávacím procesu žáků ZŠS byl kladen důraz na osvojení trivia, rozvoj sebeobslužných činností a sociálních kompetencí. Ne vždy se dařilo efektivně podpořit

rozvoj hybnosti žáků, obzvláště ve třídě s rehabilitačním programem. Výuku podporuje řada celoškolských projektů a exkurzí.

Škola je standardně financována. Finanční možnosti rozšiřují příspěvky od sponzorů a realizovaná projektová činnost.

Srovnáním zjištěného stavu se závěry inspekční činnosti ve školním roce 2003/2004 ČŠI konstatuje, že přetrvávají nedostatky v personální oblasti a v materiálním zázemí výuky. Rozvoj byl zaznamenán v projektové činnosti.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky g7zais9 nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 10. 6. 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Eva Škodová, školní inspektorka

Mgr. Eva Škodová, v. r.

PaedDr. Marta Hunalová, školní inspektorka

PaedDr. Marta Hunalová, v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Moravské Třebové dne 20. 6. 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

PaedDr. Pavlína Baslerová, ředitelka školy

PaedDr. Pavlína Baslerová, v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.